

Nro. 49.

A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRALY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indult Bétsből Pénteken December 18-dik napján 1812-dik
esztendőben.

B é t s.

Eő Cs. K. Felsége méltóztatott a' meghalálozott
Hertzeg Kaunitz - Rittberg Domokos helyébe a'
maga eddig volt Ezüstkameráriussát Gróf *Tra-*
utsmendorf-Weinberg János urat, Cs. K.
Fő Lovászmesterré 's egyszersmind Cs. K. való-
ságos Titkos Tanátsossá nevezni. — Ugyen-
ilyen valóságos Titkos Tanátsosi méltósággal méltó-
ztatott ő Cs. K. Felsége Cs. K. Fő Vedászmest-
ter Gróf *Hardegg-Glatz* urat megajándé-
kozni.

Gróf *Ferraris József* Cs. K. Feldmarschal,
Camerarius, és Titkos Tanátsos Úr ő Exc.jának
's a' Mária Therésia Rendje nagy kereszties vi-
téznének kérésére megengedni méltóztatott ő Cs.

D d d

K. Felsége, hogy az ő leánya' férje Oberstlieutenant Gróf *Zichy Ferentz* Úr, a' K. Magyar nemes Testőrző sereg' Másod Hadnagya, N.Győr Vármegye Administrátora, 's a' Sz. István K. Rendjének Vitéze, a' maga Familiai nevével és czímerével együtt a' *Ferraris* familiai nevet és czímet is birhassa, 's e'képpen *Zichi-Ferraris* nevet viselhessen és ilyen czímerrel élhessen.

Spanyol Ország.

Előrevalóképpen *Ballasteros* helyébe insurgens vezér Brigadéros Generális *Virues* neveztetett ki, a' melly dologról ilyen tudósítást tétetett az Országlószék közönségessé: —

„Tudósítás a' Közönséghez.

„Az Ország Kormányozószék Senátor Don *Ballasteros* Francescótól a' 4-dik ármádának vezetését és az Andaluziai négy Királyságbéli fő Kapitányságot elvenni, 's helyébe előre valóképpen *Virues Joakimet* a' Királyi ármáda Brigadérosává nevezni jónak találta: melyre özve az elsőtől a' népre vettetett adófizetés az Országlószéknek további parantsolatjáig selfüggesztetik. A' publicumnak tehát tudtára adatik, hogy a' réá vettetett külömbkülömb fizetéseket ne telyesítse. Költ *Granadában* Oktober' 30-dikán. Aláírta —

„*Virues.*

Írtuk közelébről, hogy Gen. *Ballasteros* a' Hadiministerhez intézett levelére azt a' választ vette, hogy a' vezérséget tegye-le. Erre a' válaszra ilyenképpen felelt *Ballasteros*: —

„Excellentziás Úr! Ma reggel szokott foglalatosságaimat folytatván, vettem az Exc.ád

postáját, melly által az Andaluziai négy Királyságbéli fő Kapitányságból és a' 4-űk armádának vezérléséből való letéttetésem tudtomra adatik, 's a' melly által jelenti nekem Exc.ád, hogy azon seregek, mellyek eddig vezérlésem alatt voltak, össze gyülekezvén, *Alcala* felé folytatják újokat. Azonnal lóra ültem, hogy megtudassam, honnét származnak ezek a' minden katonai parantsolatokkal 's azon fenytéssel, mellyet én az armádánál jobb lábra állítani szüntelen iparkodtam, ellenkező intézetek. Midőn a' falú végire értem, a' testőrző seregnek egy szélső vigyázó csoportjára találtam, mellynek strázsái fegyvereikkel felém czélozván, előmbe állottak. Közel hozzám nagy számú paraszt nép állott. Az új tüneményen megilletődvén, kérdeztem a' tiszttól, hogy mind ezek mit jelentenének? kitől és a' strázsáktól is ezt a' feleletet kaptam, hogy nékik megparantsolatott, hogy engem' tovább ne botsássanak. Azután egy Oberster is megérkezett, kinek eleibe terjesztettem, melly nagy kedvetlenséget okozzon nekem ez a' velem való bánás, mellyet én az Országlószék' kegyelméből való kiesésnek tartok. Azután a' parasztok is keményen kezdettek beszélni, a' melly a' katonákat, a' kikhez viseltetett szeretetből én, mint magok tudják, sok áldozatot tettem, megillettehette volna. Én tsakugyan halgatást parantsoltam a' parasztoknak, és arra intettem őket, hogy távozzanak el. —

„Ezen történet után vissza mentem szállásomra, nagyon elkeseredve lévén azért, hogy úgy bántak velem, mint a' Spanyol armádánál az én ítéletem szeréatsoha még egy legbűnösebb

alsó rangú tisztel sem. Ugyantsak az előbbeni Batalion nem soká megérkezett szállásom eleibe is, mellynek ajtajához egy strázsa állítatott. A' nép a' maga nyughatalanságát panaszolkodása által kijelentette, és úgy látszott mintha attól félne, hogy személynem is valamely erőszak fog elkövetetni. — A' Spanyolok által erántam bizonyított érzékenység által sokkal erősebben megilletődtem, mint a' katonai intézetek által, mellyek felől úgy ítéltam, hogy ahhoz a' fő ranghoz, mellyben én voltam, igen kevésé illenének; és lehetetlen gondolni, hogy ezek mind az Exc.ád rendelése szerént történének. —

„Ezen szempillantattól fogva szünetlenül strázsa állott szállásom előtt, 's azt a' rendelést vévén Brigadéros Generális *Viruestól*, hogy a' következő reggel *Ceuta* felé, mint a' számomra határoztatott helyre induljak útnak, mellyet én meg is tselekszek, a' Generál Stáb' vezérére bízván ármádámnak általadását, a' melly az én meggyőződésem szerént olyan, hogy azt Európában egy ármáda is feliyül nem haladja; egy olyan ármáda ez, a' melly 14 napok alatt organizáltatott, mindennel felkészítettet, gyakoroltatott, 's a' katonai fenyítékre megtanított. —

„Szükségesnek tartom azonban Exc.ád eleibe terjeszteni, hogy ha tett szolgálataim némincmű tekintetét érdemelnek, azt kívánom, hogy *Ceuta* helyett Extremadúra tartományába vagy valamely ide való környéki helységbe mehessen, mivelhogy az egészségem igen rossz állapotban van, és én itt, minden szerentsétlenségem mellett is

betsületesen megélhetek, 's élelmem a' hazának sem fogna terhire lenni. —

„Így bánnak velem személyemre nézve: de sokkal nagyobb keserűségemre szolgál ezen ide rekesztetett, 's a' Spanyol néphez intéztetett tudósítás, mellyet *Virucus* közönségessé tétetett, a' melly által jó híremnevem támadtatott - meg, minthogy azt teszi-fel benne *Verues*, hogy én a' Granadai népet hadi adónak kívánása által, a' mi soha eszembe sem jutott, és a' minek magamat mindeukor ellene szegeztem, szükségre juttattam volna. Én kértem ugyan pénzt a' Perceptortól, de a' ki azt megtagadta tőlem oly feltétel alatt, ha azt mint költsönt úgy nem veszem-el, és a' kezemhez érkezendő pénzből néki vissza nem fizetem. Én ugyan útnak indulok a' kiszabott hely felé: de ha betegségem terhesedni fog, *Coinban* meg fogok maradni, a' hová Exc.ád a' maga válaszsát hozzám elküldheti. Isten tartsa-meg Exc.ádat sok esztendőig. —“

„*Ballasteros Francesco.*”

*

Három Frantzia ármádák, t. i. az úgy nevezett Portugalliai ármáda a' *Souham*, a' Közép ármáda a' *Jósef* Király, és a' Déli ármáda a' *Soult* vezérléssek alatt, a' szerént mint a' Frantzia levelek erőssítik, Nov. 10-dikén *Alba-de-Tormes* mellett össze tsatólván magokat, 13-dikban és 14-dikben a' *Tormes* vizén három helyeken, úgymint az egyik *Salamonka* és *Alba* között, a' másik *Albánál*, a' harmadik pedig azon fellyül által meeni szándékoztak. A' Lord *Wellington* t illető tudósítások Lon-

donban még csak addig terjedtek, hogy ő a' Due-ro bal partja felől Rueda mellől Salamanka felé folytatta útját, és már a' Gen. Hill seregével össze tsatolta volt magát, sőt, mint a' Morning Chronicle tudni akarta, a' Frantzia ármádát már meg is kínálta volt az ütközettel, de az ezt nem fogadta el. A' Londoni Kurir egyenesen erősítette, hogy *Vellington* Salamanka mellett megállapodott, azért, hogy a' Frantziákat meg kínálja az ütközettel.

Valamivel későbbi Frantzia levelek kétféleképpen írnak *Vellington* felől, némelyik azt erősíti, hogy a' három Frantzia ármádának összsatsatolódások 's feléje való közelítések után Nov. 15-dikén *Ciudad-Rodrigo* felé kezdett menni *Vellington* kettözött sietséggel; mások ellenben azt mondják, hogy nem *Ciudad Rodrigo*, hanem a' *Tornes* mellett lefelé, *Ledesma* felé ment el, és ezt, ha igaz, azért tselekedte, hogy *Jósef* Király elvágta előtte a' *Ciudad Rodrigoi* útát. — Mondják azt is, hogy az ő *Catholicus* Felsege előljáró tsapatja az *Anglus* hátuljáró tsapatot béérvén, bagázsiájának egy részét elfogta volna.

Spanyol Amerika.

Örömmel értjük, így szóllanak az *Anglus* újságok, 's az emberiségnek nagy vigasztalására írhatjuk is, hogy a' Déli *Amériкаи* versengések ismét szünni kezdettek, és a' békesség eránt való reménség ismét elevenülni kezdett. A' *Buenos-Ayresi* Junta egy tisztet küldött által a' *Monte-Videoi* Kormányozóhoz, olyan kéressel, hogy küldjön Követeket hozzá a' végre, hogy az ellenségeskedésnek félbeszakasztása eránt

egyezzenek - meg, melyet annak lehet tulajdonítani, hogy a' *Buenos - Ayresi* fegyveres seregek egy időtől fogva nem voltak szerentsékek a' tsatázó mezőn.

Rio - Janeiróból azt írják, hogy Gróf *Pahlen*, mint az Orosz Császár Ministere és rendkívül való Követje, a' múlt Julius 24-dikén megérkezett oda a' Brasiliai Udvarhoz.

Nagy Britannia.

A' Londoni Udvari Újságban ilyen hívtal szerént való tudósítás jött - ki Nov. 26-dikán: —,

„Kapitány *Fulton* éppen most érkezett - meg Amérikából a' mi vezérünktől Gen. Prevostól oly tudósítással, hogy az Amériikai egyesült Statusoknak egy szakasz ármádája ismét próbát tett Felső Canada ellen, bé akarván oda Oktob. 13-dikán ütni másod versben: de ismét megverett. Elfogattattak egy Generális, 900 emberek, egy ágyú, és egy zászló. Anglia igen sajnálhatja *Sir Brook* nevű derék Generálissának, s'ennek Adjutáasának Oberstlieutenánt *Macdonaldnak* elveszéseket, a' kik a' verekedés' elején ölettetek - meg.“

A' Régens Princz Nov. 30-dikán délben egy óratájban a' Király' gálahintójába béülvén, katonasor között nagy pompával a' Parlamentom' felső házába ment, a' hol mind a' két házak' tagjai özsze gyülekezve voltak. A' felesége a' Régens Hertzegné a' thronus mellett ült egy ezen alkalmatosságra oda helyheztetett székben. A' Princz, mint a' ki a' Király' kötelességit tette, Királyi ruhában jelent - meg. Szokott czerimoniával a' szalába bévezettetvén, ilyen beszédet intézett az új Parlamentom' két házához: —,

„*Lordjaim és Urak!* Kéntelen vagyok a' Parlamentom üléseinek kezdetében mély bánkódással jelenteni, hogy az ő Felsége szánakozást érdemlő betegsége, fájdalom! még tart, és meggyógyíttathatása eránt való reménségem nem kevéssé megtsökkent. Az ország' dolgainak állapota engem arra indított, hogy a' Parlamentomi tagok' választásának végbemenetelével titeket azonnal összehívattassalak. —

„Meggyőződött vagyok a' felől, hogy ti azon örömben, mellyet nékem a' mi állapotunknak és reménségünknek ezen esztendőben történt jobbúlása okoz, részesülni fogtok. Az a' buzgóság és megrettenthetetlenség, mellyet az ő Felsége seregi és szövetségesei a' *Fél szigeten*, külömbkülömb alkalmatosságokkal kimutattak, 's az a' tökéletes alkalmasság és ítélébbéli tehetség, mellyet a' mi hadi munkáinkat *Marquis Wellington* kormányozta, Európának ezen részében a' közönséges ügyre nézve leg fontosabb resultatumokat szülték. A' hadakozásnak a' Salamankai győzedelem által Spanyol Ország' közepére lett általplántáltatódása miatt *Kadixnak* vívását félbeszakasztani, 's a' Déli Spanyol tartományokat oda hagyni kéntelenítették a' Frantzia ármádák. Azonközben tsakugyan nem tselekedhetem, hogy ne sajnáljam, hogy az ellenségnek ezen történetektől fogva való iparkodásai, *Burgos* ostromoltatásának félbeszakasztását, 's *Madridnak* odahagyását, nekünk szükségessé tették; de a' melly iparkodásai az ellenségnek tsakugyan oly fontos áldozatokkal voltak összekötvetve, mellyekből a' Spanyol nemzet' segedelem kútfejeinek gyarapodása, 's iparkodásának kön-

pyebbülése, szükségesképpen következni fognak. Meggyőződött vagyok a' felől, hogy számot tart-
hatok a' ti segedelmeitekhez ezen nagy tusako-
dásnak folytatásában, a' melly leg első példát
mutat a' száraz Európának az álhatatosság és a'
Frantzia birodalom' hatalmának meggátlása e-
ránt, a' melyől nem csak a' Fél-szigetbéli né-
pek' függetlensége, hanem az ő Felsége Státu-
sainak legbetsesebb javok is felfüggesztetve van. —

„Az Orosz Császár; a' Frantzia Országló-
szék' katonai erejének nagy része ellen, mellyek
az ő szövetségesei 's a' néki adózó Státusok ál-
tal segítették, kéntelenítettett verekedni. Az az
ellentállás, mellyet ő egy ilyen rettenetes ösz-
sze szövetekezés ellen megbizonyított, tsalhatatr-
lanúl a' tiszteletnek leg felsőbb grádivsú érzését
gyullasztja fel. Az Orosz nemzet' enthusiasmu-
sa, az őtet körül vevő veszedelmekhez és a' ve-
rekedésbéli terhekhez képpest nevedett. Olyan
áldozatokat tett ez a' nemzet, mellyeknek a' pal-
lérozott nemzetek' históriája nem mutatja példá-
jokat, és én álhatatos bizodalommal vagyok az
eránt, hogy az ő Orosz Császári Felsége eltökél-
lett álhatatosságát leg szerentsésebb kimenetel
fogja megkoronázni, 's ezen tusakodásnak resul-
tátuma az Orosz birodalom' bátorságának állan-
dósága lészen. Az a' nagy kizodalom, mellynek
bizonyosságául az Orosz seregnek a' mi kikötő-
helyünkbe való küldetése szolgál, leg nagyobb
mértékben megnyugtató és megörvendezett engem;
és ő Orosz Cs. Felsége tökéletesen számot tart-
hat az én az eránt való megváltozhatatlan hatá-
rozásomhoz, hogy én ő F.ét azon nagy tusako-

dásban, mellyhez hozzá fogott, legigazabb módon segélleni fogom.

„An ő Siciliani Felsőgevel az 1808 és 1809. béli kötéseknek kipótoltatásokra nézve új alkura léptem, a' mellyeknek cöpiáikat néktek által adatatni megparantsoltam. A' volt czélzásom, hogy a' Siciliani hadi erőt a' megtámadó hadi munkákban nagyobb mértékben fordíttathassam haszonra, a' melly eszközök az ő Siciliani Felsőge' Kabinéjében uralkodó nemes és megvilágosodott politikával öszszetsatóítatván, ennek hatalmát és segedelem kútfejeit gyarapítani's egyszersmind a' köz ügyet is segíteni fogják. —

„Az Ámerikai egyesült Státusok olyan környülállások között hirdettek hadat ellenük, mellyekhez képpst a' józan gondolkozás szerint várhatni lehetett volna, hogy a' két Státusok között nem sok ideig fog kialuva maradni a' békesség: de bánkódva kell jelentenem, hogy az Ámerikai Országlószék' kívánságai és magaviselete még eddig semmi békességes környülállásnak helyreállítását meg nem engedték. Az ő ellenségeskedései kiváltképpen a' mi véle szomszédos tartományaink ellen voltak intéztetve, mindent elkövetvén, hogy ezeknek lakosait az ő Felsőge' hűségében megtántoríthassák. Hanem ezen északi lakosok a' magok ő Felsőge' eránt viseltető hajlandóságoknak megbizonyítása által engem megörvendeztettek és megnyugtattak. Az Ámerikaiaknak Felső Canada ellen tett próbatételeik, a' fő Kormányozónak bölts rendelkezései és seregeinknek bátorságok és eltökéletségek miatt nem tsak hogy szerentsések nem voltak, hanem az a' fegyveres sereg, mellyet az ellenség a' bé

Ésre öszszegyűjtött vala, rész szerént kapitu-
lálni kénytelenített, rész szerént öszszeveretett.
Az én ellenség ellen tétetődő iparkodásaim azon-
közken engem' el nem fognak tartóztatni attól,
hogy a' békességnek és barátságoknak helyreállítá-
sára minden eszközöket elvégyek. Azonköz-
ben valameddig ezt, Nagy Britannia tengeri jus-
sainak feláldozása nélkül el nem érhetjük, én
mind addig számot tartok a' ti segedelmetekhez,
hogy ezen hadakozást hathatósan folytathas-
sam. —

„*Alsó Házbeli Uraim!* Megparan-
tsoltam, hogy a' jövő esztendőre kívántató köl-
tségünk' laistromát terjeszszék előtökbe, 'stelyes-
séggel semmi kétségem nints a' felől, hogy min-
denféle segedelemre készek lesztek, melly arra
kívántatik, hogy a' rajtam fekvő nagy kötelességet
telyesíthessem, és a' melly leg jobb kinézést nyit
arra, hogy a' nagy tusakodást mely be keveredve
vagyunk, szerentsésen elvégezheszük. —

(A' többi következik).

Orosz Birodalom.

Végezete a' Hertzeg *Kutusow* által a' fő hadi
szálláson kiadatott Orosz táborig hirdetésnek,
mellvet a' közelébbi M. Kurir' utolsó lapján meg-
ígértünk: —

„Gróf *Wittgenstein* Polotzkot réároha-
nás által elfoglalta, a' Marschal *Sant Cyr*' ár-
mádáját egészen megverte, és kergeti azt. A'
Polotzki és az azt követett tsatákban 45 Stabális
és egyéb tiszteket, 2000 közembert, egy ágyút
és sok munitziós szekeret fogtak - el a' győzedel-
mesek: Polotzkban is feles cleséget találtak. A'
Generális *Stengel* serege, a' melly hasonlókép-
pen veri és kergeti az ellenséget, feles számú
foglyokon kívül, 22 Bavarus zászlót, és 6 ágyút
nyert - el a' hadi kassával egyetemben. —

„A' *Tschitschagoff* ármádájának egy Osztálya a' Warschauer Hertzegségbe bérontott, nagy hadi adót hajtott - bé, Warsch-uhoz 6 mérföldnyire közelített, és nagy rettegést okozott ezen városnak. —

„Ezen előmeneteleink felől tudósítani akartam minden aiattam lévő seregeket. Kélt *Jel-nában* Nov. 9-dikén —;

„Fő vezér Hertzeg *Kutusow*.
Leg újabb újdágok.

Wilna Decz. 4-dikén. A' Hertzeg *Neufchatel* Adjutánsa *Montesquiou* Páris felé menvén ide érkeze ezen tudósítással, hogy Nov. 28-dikán ismét tsatára került a' dolog a' Gróf *Wittgenstein* és *Tschitschagoff* ármádáikkal, melyben az Oroszok küzzül 9 vagy 10 ezeren hadi fogságra esvén, 's 12 ágyút és 3 zászlót elvesztvén, a' Frantzia ármáda azután akadály nélkül folytatta útját *Wilna* felé. A' fő hadi szállítás minden órán váratott ide; még csak 16 mérföldnyire volt távol az innét *Minsk* felé menő útban *Mlodziecznóban*. — (Vesd össze ezekkel a' 47-dik Kurir' végén találtató *Vilnai* tudósítás).

Dresda, Decz. 14-dikén. *Napoleon* ő Cs. F. ge tegnap éjjel ide érkezvén kevés óráig való meg állapodása után *Páris* felé továbbindult. A' Fr. Követnél Báró *Serránál* szállott valaki szekereből, a' hova Király ő Felsége ma reggeli 5 órakor udvarlására ment. Ő Császári F. ge *Wilnából* *Warschaun* által jött ide; igen kevés kísérellel utazik, minthogy katonauudvarnokjai az ármádánál maradtak, mellyet a' Császár távolléte alatt a' Nápolyi Király vezérel; a' *Neufchateli* Hertzeg is *Wilnában* maradt. Ebből, 's egyéb környülállásokból is gondolják, hogy a' Császár *Párisban* való maradása csak igen rövid ideig fog tartani.

Úgy halljuk, hogy az Orosz Császár' Adjutánsát *Gen. Winzingeródt*, a' ki *Wereja* mellett elfogatott vala, a' *Tschitschagoff* ármádájának egy tsapatja *Minsk* mellett a' fogságból kiszabadította.